

Projekt Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”

Ustawa

z dnia 2017 r.

o zmianie ustawy z dnia 23 listopada 2002 r.

o Sądzie Najwyższym

Art. 1. W ustawie z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1254 z późn. zm.) po art. 56 dodaje się art. 56a o następującym brzmieniu:

„Art. 56a § 1. Przebieg rozprawy utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk, chyba że jest to niemożliwe ze względów technicznych.

§ 2. Przebiegu rozprawy w zakresie, w którym wyłączono jej jawność ze względu na obawę ujawnienia informacji niejawnych o klauzuli tajności „tajne” lub „ściśle tajne”, nie utrwała się w sposób określony w § 2b, jeżeli nie ma możliwości zapewnienia właściwej ochrony zapisu dźwięku albo obrazu i dźwięku przed nieuprawnionym ujawnieniem.

§ 3. Jeżeli rozprawę utrwała się za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk albo obraz i dźwięk, protokół można ograniczyć do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących w niej udział.

§ 4. Zapis obrazu lub dźwięku staje się załącznikiem do protokołu. W wypadku ograniczenia protokołu do zapisu najbardziej istotnych oświadczeń osób biorących udział w czynności sporządza się przekład zapisu dźwięku, który również staje się załącznikiem do protokołu.

§ 5. Obwiniony, obrońca, rzecznik dyscyplinarny ma prawo otrzymać odpłatnie jedną kopię zapisu obrazu lub dźwięku. Nie dotyczy to przebiegu rozprawy odbywającej się z wyłączeniem jawności. Z ważnych przyczyn, uzasadnionych ochroną interesu prywatnego osób biorących udział w rozprawie, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może nie wyrazić zgody na sporządzenie kopii zapisu obrazu z rozprawy.

§ 6. Zapis obrazu i dźwięku z wyjątkiem rozprawy w zakresie, w którym wyłączono jej jawność ze względu na obawę ujawnienia informacji niejawnych, ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron lub inny ważny interes prywatny, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego udostępnia w Biuletynie Informacji Publicznej, o którym mowa w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764).

§ 7. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej określi, w drodze rozporządzenia, rodzaje urządzeń i środków technicznych służących do utrwalania obrazu lub dźwięku dla celów procesowych, sposób przechowywania, odtwarzania i kopiowania zapisów, sposób i tryb udostępniania stronom, obrońcom, zapisu obrazu lub dźwięku oraz przekazywania im kopii zapisu obrazu lub dźwięku, udostępniania zapisu i obrazu w Biuletynie Informacji Publicznej, oraz zakładanie kont w systemie informatycznym w celu przekazywania kopii zapisu obrazu lub dźwięku, mając na uwadze konieczność właściwego zabezpieczenia utrwalonego obrazu lub dźwięku przed utratą dowodu, jego zniekształceniem lub nieuprawnionym ujawnieniem, konieczność niezwłocznego dostępu uczestników postępowania do zapisu obrazu lub dźwięku oraz uzyskania kopii zapisu z akt sprawy”.

Uzasadnienie

Proponowana zmiana jest spełnieniem postulatu zwiększenia transparentności postępowań dyscyplinarnych i społecznej kontroli nad sędziami, w tym Sądu Najwyższego, który odgrywa szczególną rolę w budowaniu zaufania społecznego do władzy sądowniczej, a co za tym idzie do Państwa. Analogiczne rozwiązanie zaproponowano w projekcie ustawy o zmianie Prawa o ustroju sądów powszechnych.

Przewinienia dyscyplinarne sędziów powinny być wszechstronnie wyjaśniane i odpowiednio karane. Zapis przebiegu jawnych postępowań dyscyplinarnych dostępny w internecie (w ramach Biuletynu Informacji Publicznej), zapewni nad nimi społeczną kontrolę. Prawidłowe ukształtowanie postępowania dyscyplinarnego jest jednocześnie gwarancją nieusuwalności sędziów, którzy orzekają zgodnie z prawem i sumieniem, a nie na polecenie polityków.

Wyjątki od zasady pełnej jawności i publikacji zapisu rozpraw dyscyplinarnych są uzasadnione wyłączeniem jawności ze względu na obawę ujawnienia informacji niejawnych, ze względu na moralność, bezpieczeństwo państwa i porządek publiczny oraz ze względu na ochronę życia prywatnego stron lub inny ważny interes prywatny.